

Kostendekkingsplan GRP Tiel

2023-2026

Gemeente Tiel

waterfeit
ADVISEURS

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Evaluatie financiële afspraken GRP 2019-2022.....	3
2.1	Tarief en totale inkomsten rioolheffing	3
2.2	Egalisatievoorziening.....	3
3.	De opgave.....	4
3.1	Areaal.....	4
3.2	Investerings korte termijn, 2023-2026	6
3.2.1	Vervangingen, renovaties en reparaties vrijvervalriolen	6
3.2.2	Vervanging en reparaties hoofd- en minigemalen.....	6
3.2.3	Klimaatmaatregelen wateroverlast.....	7
3.2.4	Afkoppelen hemelwater	7
3.2.5	Hydraulische optimalisatie	7
3.2.6	Grondwaterbeheersing	8
3.2.7	Doorlopende projecten	8
3.2.8	Totaal investeringen 2023-2026.....	8
3.3	Verwachte investeringen lange termijn, na 2026	9
4.	Financiën en organisatie.....	11
4.1	Kosten.....	11
4.1.1	Kapitaallasten, investeringen (verloop boekwaarde en afschrijvingen)	11
4.1.2	Kapitaallasten nieuwe investeringen	12
4.1.3	Exploitatiekosten	13
4.1.4	Overige kosten en uitgangspunten	13
4.2	Baten	14
4.2.1	Tarief rioolheffing 2023 en 2024.....	14
4.2.2	Benodigd tarief na 2024	14
5.	Samenvatting.....	17

BIJLAGEN

Bijlage 1. Overige uitgangspunten

1. Inleiding

De raad van de gemeente Tiel heeft in 2019 het Gemeentelijk Rioleringsplan Tiel 2019-2022 (GRP) vastgesteld. Onderdeel van dit plan is het kostendekkingsplan. De planperiode van het GRP is verstreken, maar de gemeente heeft besloten om het GRP te verlengen tot en met 2026. Het is echter wel verplicht om het kostendekkingsplan te actualiseren om het benodigd tarief van de rioolheffing te bepalen. Dit rapport bevat het geactualiseerde kostendekkingsplan.

Het kostendekkingsplan omvat de planperiode 2023-2026, maar bevat ook een doorkijk naar de lange termijn. Het plan start met het jaar 2023, ondanks dat de gemeenteraad het plan pas in 2024 zal vaststellen. Hiermee worden de uitgaven in 2023 verantwoord, welke niet in het GRP 2019-2022 verantwoord zijn. Bij de start van het kostendekkingsplan medio 2023 moest daarnaast uitgegaan worden van de meest actuele cijfers, zoals de stand van de egalisatievoorziening per 1-1-2023. Hierdoor dient ook het jaar 2023 meegenomen te worden in de berekeningen. Voor 2024 is wel uitgegaan van het reeds in de begroting opgenomen rioolheffingstarief.

In dit rapport wordt eerst de afgelopen planperiode financieel geëvalueerd. In hoofdstuk 3 wordt het aanwezige areaal aan riolering beschreven plus de opgave voor de kortere en de lange termijn in hoeveelheden en in investeringsvolume. Hoofdstuk 4 bevat de doorvertaling van de opgave uit hoofdstuk 3 naar kosten en eindigt met een berekening van het benodigde rioolheffingstarief voor de komende jaren en de lange termijn. Hoofdstuk 5 bevat een samenvatting.

2. Evaluatie financiële afspraken GRP 2019-2022

In het Gemeentelijk Rioleringsplan Tiel 2019-2022 zijn de verwachte investeringen en kosten in beeld gebracht en is een kostendekkingsberekening gemaakt om het benodigde tarief voor de planperiode te bepalen. In dit hoofdstuk is een financiële evaluatie gemaakt.

2.1 Tarief en totale inkomsten rioolheffing

Het werkelijke tarief in 2023 is circa 2,5% lager dan het tarief dat in het GRP 2019-2022 verwacht werd voor 2023, zie tabel 2-1. Het in het GRP geprognosticeerde tarief is exclusief indexatie, dus gelet op de vrij hoge inflatie van de afgelopen periode had het tarief inmiddels hoger kunnen zijn.

De totaal begrote inkomsten rioolheffing voor 2023 zijn wel nagenoeg gelijk aan de in het GRP geprognosticeerde inkomsten voor 2023. Reden hiervoor ligt in de toename van het aantal aanslagen rioolheffing ten gevolge van de groei van het aantal huishoudens en bedrijven in de gemeente.

Tabel 2-1: vergelijking prognose en werkelijke heffing

Categorie	2023 prognose GRP	2023 werkelijk
Tarief woning 1 persoon	€ 185,16	€ 180,50
Tarief woning meerpersoons	€ 238,65	€ 233,00
Totaal opgelegde rioolheffing	€ 4.415.323	€ 4.445.700

2.2 Egalisatievoorziening

De egalisatievoorziening had per 31-12-2018 een saldo van ongeveer € 3,7 miljoen en zou per 31-12-2022 naar verwachting volgens het GRP een saldo hebben van € 1,1 miljoen. Het saldo van de egalisatievoorziening is € 7,6 miljoen per 31-12-2022.

Het hogere saldo van de egalisatievoorziening wordt verklaard doordat de investeringen in de afgelopen planperiode vertraging hebben opgelopen, onder andere ten gevolge van corona en verloop van personeel.

Uitgevoerde investeringen worden daarnaast pas op de balans geboekt nadat het project gereed is. Projecten hebben inclusief voorbereiding vaak een doorlooptijd van meerdere jaren en leiden dan pas in het jaar ná afronding tot kapitaallasten in de vorm van afschrijving en rente welke ten laste komen van de egalisatievoorziening.

3. De opgave

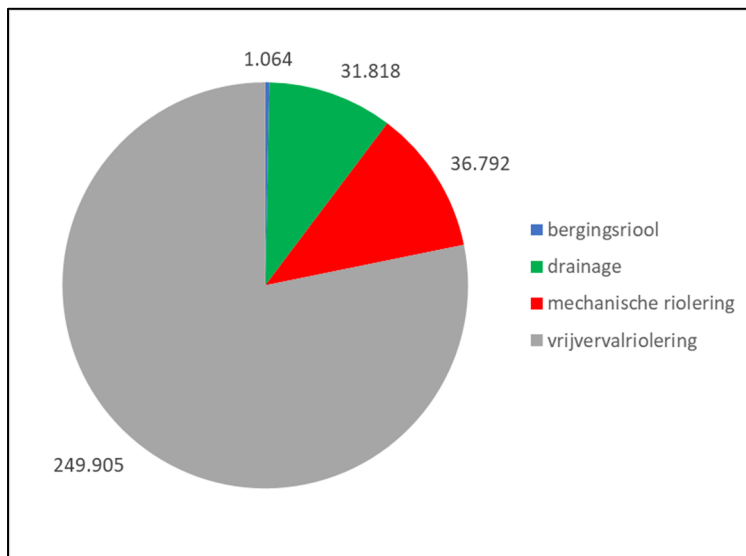
De opgave voor de komende planperiode bestaat in de eerste plaats uit het in stand houden van de bestaande infrastructuur voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Daarnaast moeten er klimaatmaatregelen worden uitgevoerd om wateroverlast aan te pakken. Het meeste gebeurt in combinatieprojecten, waarbij riolering en klimaat zijn samengevoegd. Die combinatieprojecten zijn afgestemd met andere opgaven in de openbare ruimte.

We maken onderscheid in investeringen en exploitatiekosten. Investerings zijn maatregelen voor het herstel van de oorspronkelijke toestand of het verbeteren van het systeem. Exploitatiekosten zijn de jaarlijkse kosten voor het beheer en onderhoud.

De uit te voeren maatregelen in de periode 2023-2026 zijn gepland door de afdeling Leefomgeving inclusief een raming van de kosten. Alle in dit hoofdstuk genoemde kosten zijn exclusief BTW, inclusief voorbereiding, ontwerp, begeleiding en toezicht.

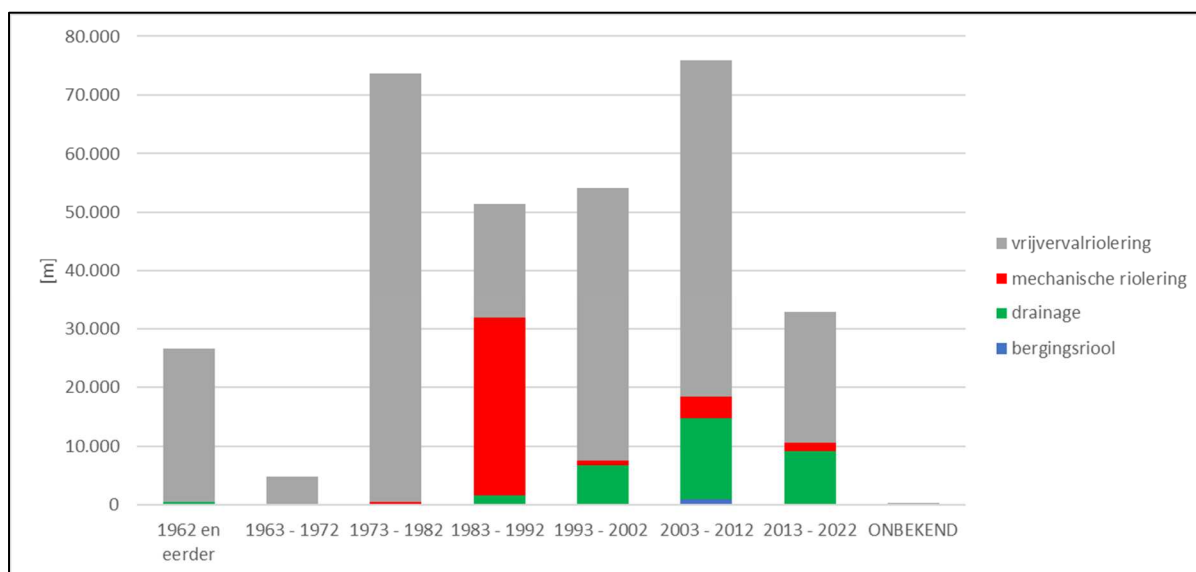
3.1 Areaal

De gemeente Tiel beheert ongeveer 320 km riolering. Aansluitleidingen en particuliere leidingen zijn hier niet in meegerekend. In afbeelding 3-1 is de verdeling in meters per type weergegeven. Mechanische riolering zijn drukriolen in het buitengebied en persleidingen van gemalen.

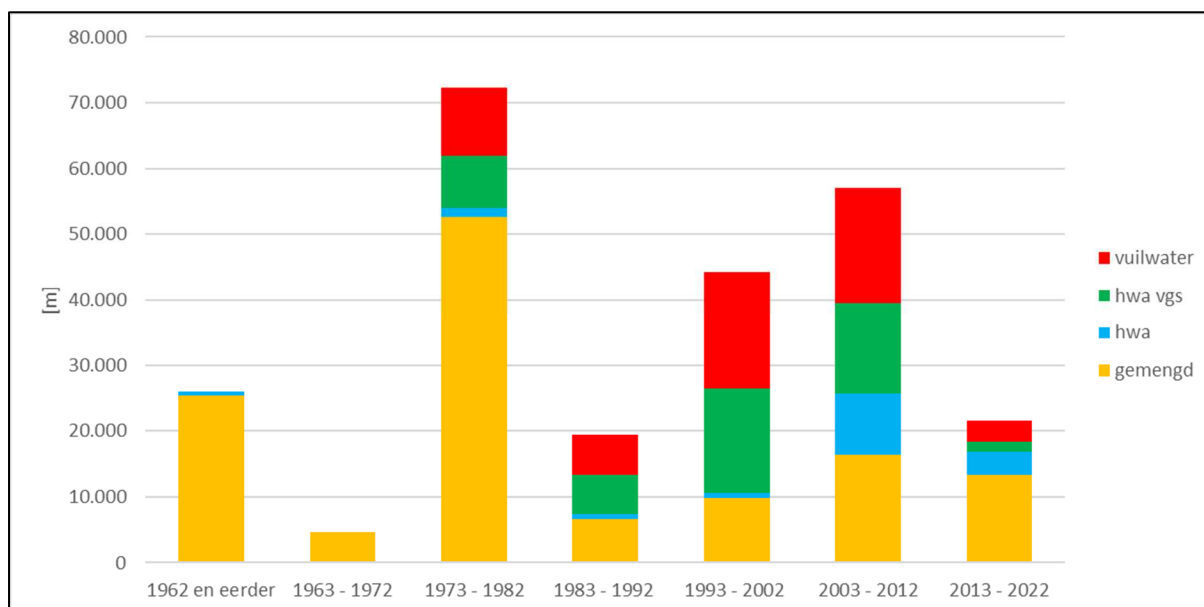
Afbeelding 3-1. Verdeling riolering per type

In afbeelding 3-2 is de verdeling per aanlegperiode weergegeven. Vooral in de jaren '80 is veel mechanische riolering aangelegd, om de panden in het buitengebied op riolering aan te sluiten. Het valt op dat in de periode 1973-1982 heel veel vrijvervalriolering is aangelegd. In het beheerbestand is bij veel leidingen als aanlegjaar 1975 opgegeven. Mogelijk is een deel hiervan al enkele jaren eerder aangelegd.

Afbeelding 3-2. Verdeling type riolering per aanlegperiode

Van de 250 km vrijvervalriolering uit afbeelding 3-1 is ongeveer 117 km een riool dat alleen bedoeld is voor hemelwater of vuilwater. In afbeelding 3-3 zijn de vrijvervalriolen onderscheiden per type per aanlegjaar. De laatste 30 jaar wordt veelal gescheiden riolering aangelegd, waarbij hemelwater en vuilwater in afzonderlijke leidingen ingezameld worden. Bij nieuwbouw is dit al enige tijd verplicht, bij vervanging van gemengde riolering wordt op basis van doelmatigheid nog wel de keuze gemaakt of een gemengd riool wordt teruggelegd of dat een hemelwaterriool wordt bijgelegd. Bij bedrijventerreinen is veelal verbeterd gescheiden riolering aangelegd, waarbij in het hemelwaterriool een pomp aanwezig is om het eerste mogelijk vervuilde hemelwater bij aanvang van de bui af te pompen naar de zuivering.

Afbeelding 3-3. Verdeling type vrijvervalriolering per aanlegperiode

Voor het kostendekkingsplan is voor de aantallen gemalen, wadi's en IBA's uitgegaan van het GRP 2019-2022. Deze hoeveelheden zijn beperkt gewijzigd en hebben weinig invloed op het kostendekkingsplan.

3.2 Investerings korte termijn, 2023-2026

De geraamde kosten zijn exclusief BTW inclusief vooronderzoekskosten.

3.2.1 Vervangingen, renovaties en reparaties vrijvervalriolen

In tabel 3-1 is een overzicht gegeven van de maatregelen aan de bestaande vrijvervalriolering in de planperiode 2023-2026.

Tabel 3-1. Investerings vrijvervalriolering

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Riolering dijkversterking WSRL	verleggen	137.500			
Daver-Kapel Avezaath	vervangen		125.000		
Teisterbantlaan- inundatiekanaal	bijdrage		300.000		
Gasthuislingelaan	vervangen		863.750		
Dr Asjeslaan/Aletta Jacobsaan/Prof. Eindhovenlaan	vervangen		125.000	700.000	
Stationweg/-plein	vervangen			803.750	
Burg. Stolklaan/Dr. Hoogenboomlaan/Dr. Ter Braaklaan/Gerard van Swietenlaan	Vervangen			125.000	650.000
Drumptselaan	vervangen				125.000
Laan van Westroijen oost	vervangen				125.000
Rauwenhoflaan	vervangen				125.000
Siependaallaan	vervangen				275.000
Burg. Meslaan	vervangen				125.000
Diverse locaties	renoveren	625.000	625.000	625.000	625.000
Diverse locaties	repareren	200.000	200.000	200.000	200.000
Diverse locaties	calamiteiten	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal		1.162.500	2.438.750	2.653.750	2.450.000

3.2.2 Vervanging en reparaties hoofd- en minigemalen

In het rioolstelsel zijn 23 hoofdgemalen en 200 minigemalen aanwezig. Minigemalen zijn vooral in het buitengebied aanwezig voor de drukriolering. De in 2023 tot en met 2026 verwachte investeringen zijn opgenomen in tabel 3-2.

Tabel 3-2: Investerings hoofd- en minigemalen

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Pompen (22 per jaar)	Vervangen	80.520	80.520	80.520	80.520
Pompputten	Vervangen en renoveren	71.550	71.550	54.900	54.900
Elektrische installatie	Vervangen	324.750	409.150	134.200	106.750
Elektrische besturing	Leverantie	90.310	20.130	39.040	33.550
Buitenkasten	Vervangen	33.550	33.550	51.850	61.000
Totaal		600.680	614.900	360.510	336.720

3.2.3 Klimaatmaatregelen wateroverlast

Om de kans op wateroverlast te beperken worden in integrale projecten maatregelen genomen op basis van het Onderzoek Neerslagbestendige Stad. De hiervoor geraamde investeringen staan in tabel 3-3.

Tabel 3-3: Investerings klimaatmaatregelen wateroverlast

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Diverse locaties	Klimaatmaatregelen	736.500	736.500	736.500	736.500

3.2.4 Afkoppelen hemelwater

Het afkoppelen van schoon hemelwater van het riool zorgt er voor dat het gemengde riool wordt ontlast. Dit is beter voor de volksgezondheid en het milieu, omdat de kans op wateroverlast vanuit het gemengde riool en het aantal overstortingen van rioolwater op oppervlaktewater afnemen en de rioolwaterzuiveringsinstallatie een hoger rendement kan behalen. Daarnaast helpt het lokaal vasthouden van hemelwater tegen verdroging. Afkoppelen wordt uitgevoerd binnen integrale projecten. De hiervoor geraamde investeringen staan in tabel 3-4.

Tabel 3-4: Investerings afkoppelen

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Diverse locaties	Afkoppelen	132.000	396.000	396.000	396.000

3.2.5 Hydraulische optimalisatie

De werking van het rioolstelsel verbetert door het uitvoeren van hydraulische maatregelen, bijvoorbeeld het vergroten van riolen. Deze maatregelen volgen uit hydraulisch onderzoek naar het functioneren van het riool. De hiervoor geraamde investeringen staan in tabel 3-5.

Tabel 3-5: Investerings hydraulische maatregelen

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Diverse locaties	Hydraulisch	0	235.500	235.500	235.500

3.2.6 Grondwaterbeheersing

Ter invulling van onze grondwaterzorgplicht voeren we onderzoek uit, zoals het meten en analyseren van grondwaterstanden. Op basis daarvan nemen we maatregelen tegen structurele grondwateroverlast binnen onze zorgplicht, zoals de aanleg van drainage in openbaar gebied. In 2024 breiden we het grondwatermeetnet uit. De hiervoor geraamde investeringen staan in tabel 3-6.

Tabel 3-6: Investerings grondwater

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Diverse locaties	Grondwateroverlast	65.000	311.500	162.000	91.000

3.2.7 Doorlopende projecten

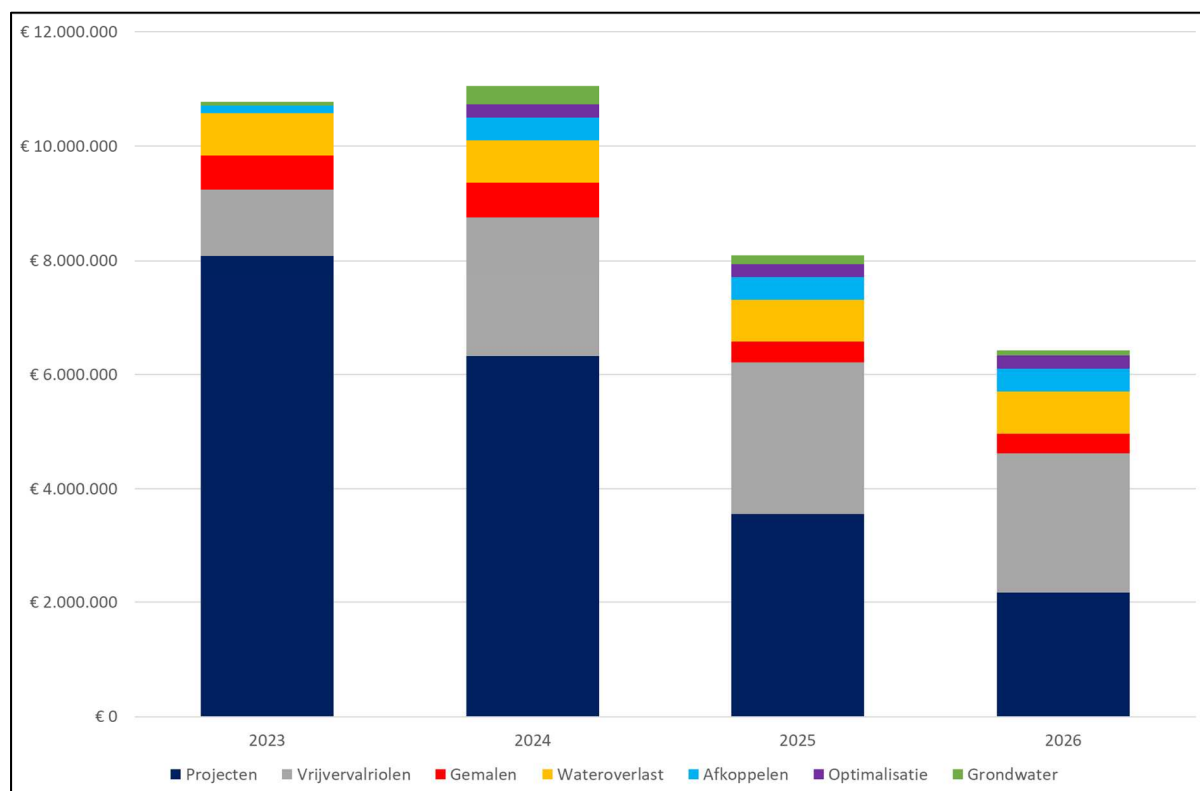
Een aantal projecten loopt nog door uit de planperiode 2019-2022. De hiervoor geraamde investeringen staan in tabel 3-7. Voor deze investeringen is voor een groot deel het budget al beschikbaar gesteld. Deze bedragen dienen wel meegenomen te worden in de tariefsberekening.

Tabel 3-7: Investerings doorlopende projecten

Locatie	Maatregel	2023 [EUR]	2024 [EUR]	2025 [EUR]	2026 [EUR]
Roosvosstraat	Vervangen riool	775.500			
Borsselestraat	Vervangen riool	425.000			
Dodewaardlaan	Vervangen riool	285.000			
Zwaluwstraat	Vervangen riool	462.000			
Teisterbantlaan inundatiekanaal	Samen met WSRL	236.000			
Laan van Westroijen	Vervangen riool	250.000			
Passewaaijse Hogeweg	Vervangen riool	904.000			
Nieuwe Tielseweg	Vervangen riool	962.500			
Binnenstad	Vervangen riool	2.696.750	4.140.000	1.380.000	
Tiel-west	Vervangen riool	1.083.098	2.175.000	2.175.000	2.175.000
Totaal		8.079.848	6.315.000	3.555.000	2.175.000

3.2.8 Totaal investeringen 2023-2026

In afbeelding 3-4 is het totaal aan geplande investeringen voor de planperiode 2023-2026 weergegeven. Het investeringsvolume bedraagt gemiddeld circa € 9 miljoen per jaar.

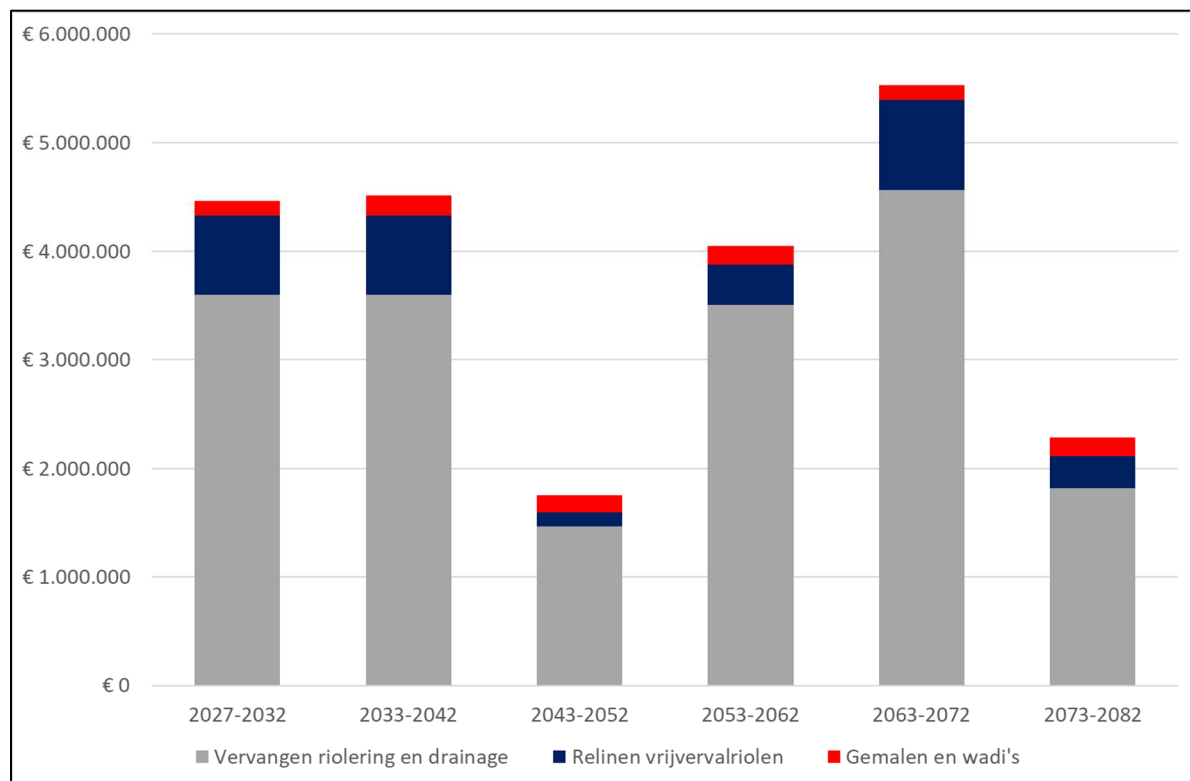
Afbeelding 3-4: Totaal investeringen 2023-2026, exclusief BTW

3.3 Verwachte investeringen lange termijn, na 2026

Op basis van het rioolbeheerbestand en een theoretisch verwachte levensduur van 60 jaar is een raming gemaakt van de jaarlijkse vervangingskosten van de riolering en drainage op lange termijn, na 2026. Ook voor de gemalen en wadi's zijn de verwachte vervangingsinvesteringen meegenomen. Duikers worden niet toegerekend aan de rioolheffing en zijn niet meegenomen in de berekening. De verwachte investeringen zijn berekend op basis van eenheidsprijzen van de gemeente (zie bijlage 2). Ten opzichte van de eenheidsprijzen van de Kennisbank Stedelijk Water zijn deze gemiddeld 10% lager. De eenheidsprijzen zijn op basis van de CBS index 4221 voor civieltechnische werken en bouw geïndexeerd naar prijspeil juli 2023. Ten opzichte van de eenheidsprijzen van de gemeente van 2019 betekent dit een prijsverhoging van 38%.

In de raming is er van uitgegaan dat 30% van de vrijvervalriolen gerelined wordt in plaats van vervangen, waarvoor een lagere eenheidsprijs gehanteerd is dan voor vervangen. Er is geen afzonderlijke investeringsopgave berekend voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie of afkoppelen. De verwachting is dat er binnen de geraamde investeringen ruimte is voor klimaatadaptatie en afkoppelen door werk met werk te maken en waar mogelijk riolen meer dan 60 jaar mee te laten gaan (risicogestuurd beheer).

In afbeelding 3-5 zijn de verwachte investeringsopgaven opgenomen.

Afbeelding 3-5: Verwachte jaarlijkse investeringen per 10 jaar op lange termijn, exclusief BTW

De verwachte investeringen zijn per periode van 10 jaar gemiddeld om uitschieters te dempen. De eerste periode is beperkt tot 2027-2032, omdat de verwachte investeringen voor 2023-2026 in afbeelding 3-4 staan. Voor de periode 2027-2032 en 2033-2042 zijn de verwachte investeringen voor vervangen en relinen gemiddeld, omdat op basis van afbeelding 3-3 was gesignaleerd dat in het beheerbestand veel vrijvervalriolen met aanlegjaar 1975 zijn opgenomen, welke deels mogelijk eerder zijn aangelegd.

4. Financiën en organisatie

In het vorige hoofdstuk is het areaal aan riolering beschreven, welke investeringen we op korte termijn willen doen en wat de verwachte investeringen op lange termijn zijn.

Dit hoofdstuk beschrijft de vertaling van de investeringen naar kosten, de baten en welke financiële consequenties dit heeft voor het rioolheffingstarief. Daarbij wordt ook een doorkijk gegeven voor de benodigde heffing op lange termijn met een planningshorizon van 60 jaar, omdat we verwachten dat alle riolen dan minimaal één keer vervangen zijn.

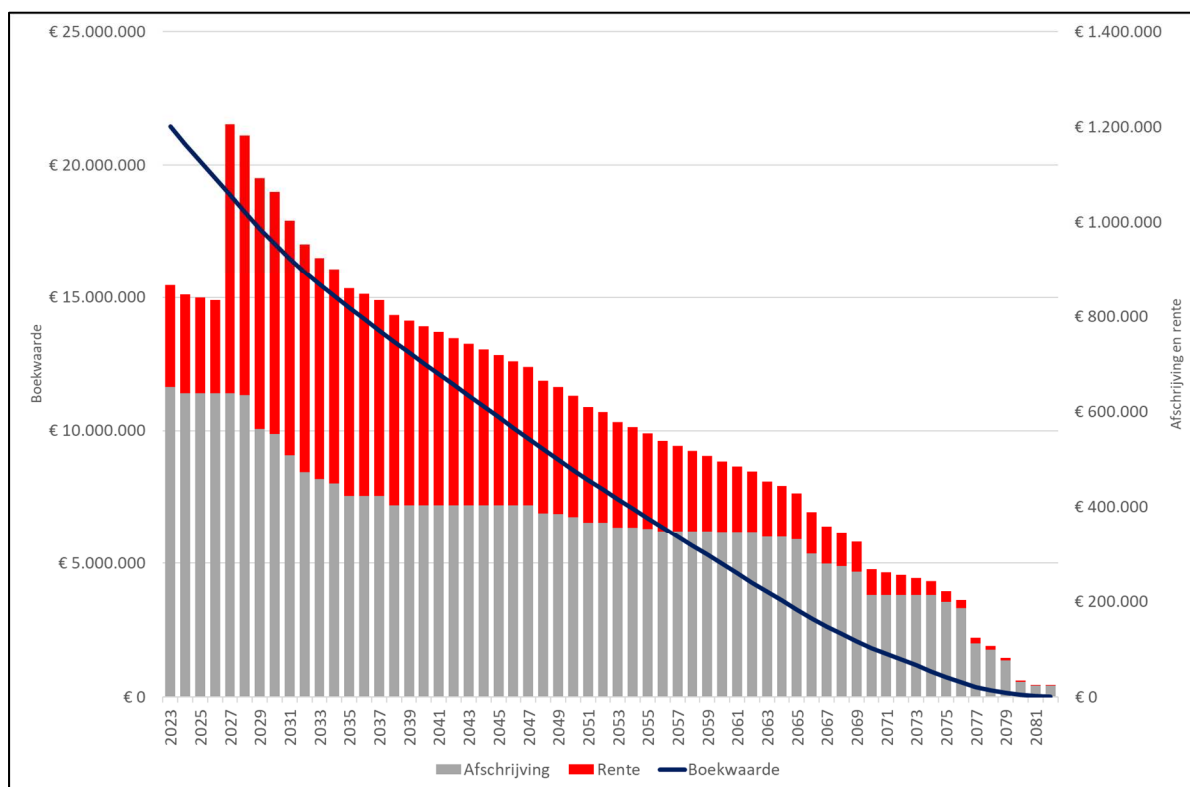
4.1 Kosten

4.1.1 Kapitaallasten, investeringen (verloop boekwaarde en afschrijvingen)

De meeste riolen zijn bij aanleg betaald uit de grondexploitatie en veroorzaken daarom nog geen kapitaallasten (afschrijving en rente) voor de rioolheffing. In het verleden, tot en met 2022, zijn echter wel investeringen uitgevoerd die tot kapitaallasten leiden, zoals het vervangen van riolering, het verbeteren van het systeem, de aanleg van drukriolering in het buitengebied en aanleg van bergbezinkbassins. Deze investeringen hebben een restant boekwaarde op de balans en de jaarlijkse kapitaallasten komen ten laste van de voorziening riolering.

Een belangrijk onderdeel van de kapitaallasten is de rente. Rekening is gehouden met een verwachte stijging van de rente. Tot en met 2026 hoeft de gemeente nog geen nieuwe leningen af te sluiten en volstaat het huidige rentepercentage van 1% naar verwachting. Ingaande 2027 wordt gerekend met een rentepercentage van 3% tot het einde van de beschouwde periode van 60 jaar.

In afbeelding 4-1 zijn de jaarlijkse restant boekwaarde en de jaarlijkse rente en afschrijving weergegeven. De boekwaarde is weergegeven op de linkeras, de afschrijving en rente op de rechteras. In 2027 stijgt de rente fors ten gevolge van het hogere rentepercentage.

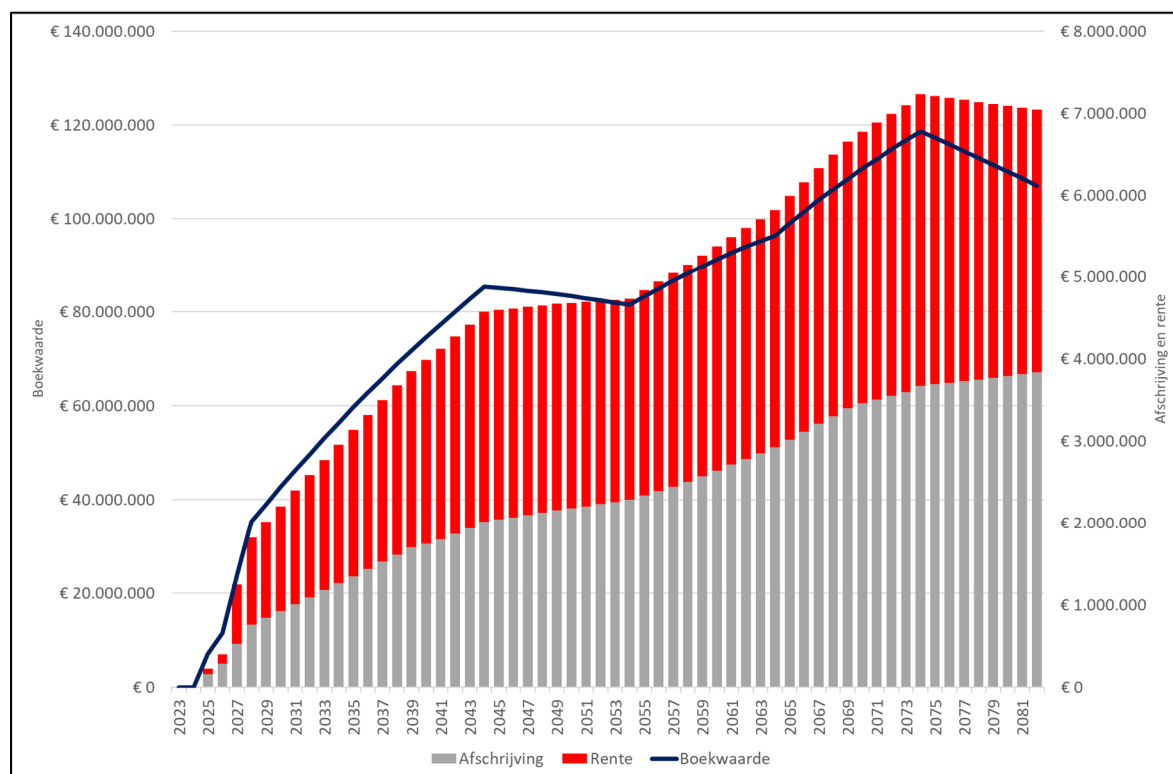
Afbeelding 4-1: Verloop boekwaarde en jaarlijkse afschrijving investeringen tot en met 2022

4.1.2 Kapitaallasten nieuwe investeringen

De verwachte investeringen op korte (paragraaf 3.2) en lange termijn (paragraaf 3.3) leiden tot een nieuwe boekwaarde op de balans en daarmee ook tot een stijging van de kapitaallasten. Uitgevoerde investeringen worden pas op de balans geboekt nadat het project gereed is. Projecten hebben inclusief voorbereiding vaak een doorlooptijd van meerdere jaren en leiden dan pas in het jaar ná afronding tot kapitaallasten in de vorm van afschrijving en rente welke ten laste komen van de egalisatievoorziening.

Voor dit kostendekkingsplan is er van uitgegaan dat projecten gemiddeld een doorlooptijd hebben van 2 jaar. Een project dat in hoofdstuk 3 in 2023 is gepland, wordt dus afgerond in 2024 en leidt pas in 2025 tot kapitaallasten. Voor de grote doorlopende projecten Binnenstad en Tiel-West is er van uitgegaan dat deze afgerond worden in 2025 respectievelijk 2026 overeenkomstig tabel 3-7.

In afbeelding 4-2 zijn de jaarlijkse boekwaarde en de jaarlijkse rente en afschrijving voor de nieuwe investeringen weergegeven. Conform paragraaf 4.1.1 is hierbij rekening gehouden met een stijging van het verwachte rentepercentage met ingang van 2027 van 1% naar 3%.

Afbeelding 4-2: Verloop boekwaarde en jaarlijkse kapitaallasten investeringen vanaf 2023

4.1.3 Exploitatiekosten

Er wordt gewerkt aan een duurzame en doelmatige afvalwaterketen. Het dagelijks beheer en onderhoud van de riolering voorzieningen voert de Avri voor het grootste deel uit. Een deel van de werkzaamheden wordt uitbesteed. De exploitatiekosten zijn weergegeven in tabel 4-1. Deze zijn exclusief BTW, inclusief overhead.

Tabel 4-1: Jaarlijkse exploitatiekosten riolering

FCL	Omschrijving	Jaarlijks
6720105	Onderhoud vrijvervalstelsel	€ 547.000
6720110	Onderhoud mechanische riolering	€ 229.000
6720120	Onderzoeken rioleringsstelsels	€ 130.000
6720130	Beheersysteem riolering	€ 81.000
6720140	Ontwikkeling watersystemen	€ 133.800
6720000	Organisatiekosten 7.2 riolering incl overhead	€ 644.216
6720100	Bijdragen aan andere afdelingen intern en BSR	€ 572.000
Totaal exclusief BTW		€ 2.337.016

4.1.4 Overige kosten en uitgangspunten

Een deel van de rioolheffingsaanslagen wordt jaarlijks kwijtgescholden. Op basis van de huidige kwijtschelding wordt uitgegaan van een percentage van 6,9% van de jaarlijkse heffing voor huishoudens.

In het kostendekkingsplan wordt 21% BTW meegerekend over het BTW-belaste deel van de exploitatiekosten, in totaal € 334.488,- BTW per jaar. Daarnaast wordt jaarlijks 21% BTW gerekend over de kapitaallasten.

Overige uitgangspunten voor de berekeningen staan in bijlage 3.

4.2 Baten

4.2.1 Tarief rioolheffing 2023 en 2024

We hanteren een gebruikerstarief op basis van het aantal bewoners op een perceel en/of het op de riolering geloosde water. Het tarief voor de rioolheffing in 2023 is:

- Woning 1 persoon (<500 m³/jr) € 180,50
- Woning meerpersoons en overige percelen (<500 m³/jr) € 233,00
- Grootverbruik: lozing meer dan 500 m³ € 233,00 + € 0,46/(m³-500 m³)

Voor 2024 is reeds een totale opbrengst rioolheffing opgenomen in de begroting, zie tabel 4-2, waarbij is uitgegaan van een tariefstijging van 3%. Deze wordt als uitgangspunt gehanteerd voor het kostendekkingsplan.

Tabel 4-2: Begrote opbrengst rioolheffing 2024

Type	Aantal	2024 [EUR]
Huishoudens/woningen	18.896	4.077.000
Grootverbruikers	1.352	507.000
Totaal	20.248	4.584.000

In de berekeningen wordt een gemiddeld tarief voor woningen en een gemiddeld tarief voor grootverbruikers gehanteerd op basis van tabel 4-2.

In het kostendekkingsplan houden we aan de batenkant na 2024 rekening met een verwachte groei van het aantal huishoudens zover als bekend tot en met 2031, waarover voor de veiligheid een percentage van 75% is gehanteerd. Voor de grootverbruikers is tot en met 2031 rekening gehouden met een jaarlijkse groei van 1% van het aantal grootverbruikers.

4.2.2 Benodigd tarief na 2024

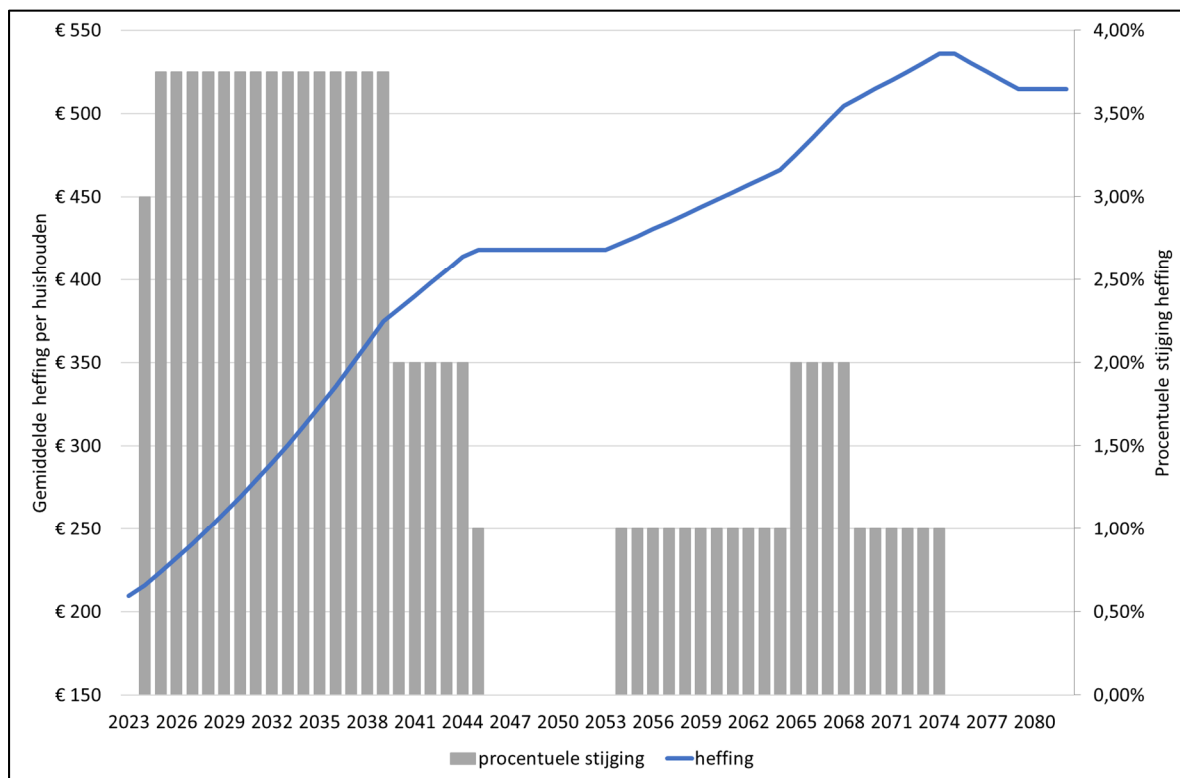
In deze paragraaf is de benodigde rioolheffing voor de jaren na 2024 bepaald.

In de berekening wordt uitgegaan van een gelijke procentuele stijging van alle tariefklassen in een jaar. De berekende stijging van de tarieven is exclusief indexatie. Bij de jaarlijkse vaststelling van de tarieven na 2024 moet dus nog een indexatie toegepast worden.

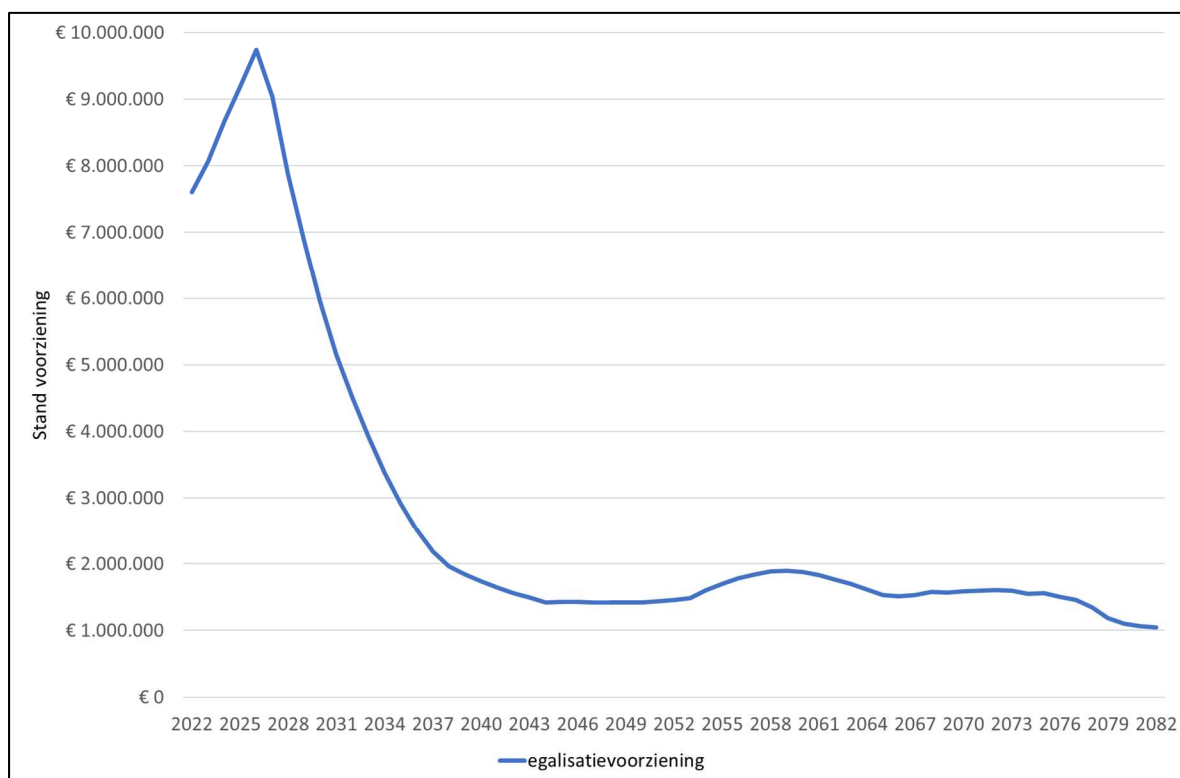
In afbeelding 4-3 is het benodigd verloop van de gemiddelde rioolheffing per huishouden weergegeven. Met ingang van 2025 moet de heffing met 3,75% per jaar stijgen. Deze stijging vlakt in 2040 af naar 2,0% per jaar of minder. De heffing komt na 60 jaar in 2082 uit op circa € 515.

Ten gevolge van het geplande investeringsvolume de komende jaren, nemen de kapitaallasten toe en gaat de egalisatievoorziening na een paar jaar dalen. Op korte termijn is dit geen probleem, vanwege

de ruime egalisatievoorziening. Deze mag dalen tot een lager niveau, er is uitgegaan van een gewenst minimaal niveau van € 1,0 miljoen, zie afbeelding 4-4.

Afbeelding 4-3: Benodigd verloop rioolheffing exclusief indexatie

Afbeelding 4-4: Verloop egalisatievoorziening

In tabel 4-3 is het benodigd verloop van de heffing per tariefklasse tot en met 2026 weergegeven, exclusief indexatie, afgerond op hele Euro's. De verhoging met circa € 0,50 per m³ voor grootverbruikers geldt alleen voor het deel van het verbruik boven de 500 m³ per jaar.

Tabel 4-3: Benodigde heffing per tariefklasse, exclusief indexatie

Planjaar	2023	2024	2025	2026
Stijgingspercentage		3,00%	3,75%	3,75%
Eénpersoonshuishouden	€ 180,50	€ 186	€ 193	€ 200
Meerpersoonshuishouden	€ 233	€ 240	€ 249	€ 258
Grootverbruikers	€ 233 + € 0,46/m ³	€ 240 + € 0,47/m ³	€ 249 + € 0,49/m ³	€ 258 + € 0,51/m ³

5. Samenvatting

De raad van de gemeente Tiel heeft in 2019 het Gemeentelijk Rioleringsplan Tiel 2019-2022 (GRP) vastgesteld, inclusief kostendekkingsplan. Het GRP wordt verlengd tot en met 2026. Het kostendekkingsplan moet wel geactualiseerd worden om het benodigd tarief van de rioolheffing te bepalen.

Het tarief van de rioolheffing is in 2023 circa 2,5% lager dan het tarief dat in het GRP 2019-2022 exclusief indexatie verwacht werd voor 2023. De geplande investeringen hebben vertraging opgelopen, onder andere ten gevolge van corona en verloop van personeel. Een gevolg hiervan is dat de egalisatievoorziening riolering momenteel een ruim saldo heeft van € 7,6 miljoen. Deze mag dalen tot een lager niveau, er is uitgegaan van een gewenst minimaal niveau van € 1,0 miljoen.

De gemeente beheert circa 320 km riolering. Mede om de achterstand van de afgelopen planperiode in te lopen, is er een hoge investeringsopgave van gemiddeld circa € 9 miljoen per jaar voor de korte termijn, 2023-2026. Op de lange termijn, na 2026 is de verwachte investeringsopgave een kleine € 4 miljoen per jaar. De exploitatiekosten bedragen € 2,3 miljoen per jaar. Genoemde bedragen zijn in het kostendekkingsplan vermeerderd met de BTW.

Voor 2024 is uitgegaan van het reeds in de begroting opgenomen rioolheffingstarief. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte stijging van de rente van 1% naar 3% vanaf 2027. Tot en met 2026 hoeft de gemeente nog geen nieuwe leningen af te sluiten en volstaat het huidige rentepercentage van 1% naar verwachting.

Met ingang van 2025 moet de heffing met 3,75% per jaar stijgen, exclusief indexatie. Deze stijging vlakt vanaf 2040 af.

In tabel 5-1 is het benodigd verloop van de heffing per tariefklasse tot en met 2026 weergegeven, exclusief indexatie, afgerond op hele Euro's. De verhoging met circa € 0,50 per m³ voor grootverbruikers geldt alleen voor het deel van het verbruik boven de 500 m³ per jaar.

Tabel 5-1: Benodigde heffing per tariefklasse, exclusief indexatie

Planjaar	2023	2024	2025	2026
Stijgingspercentage		3,00%	3,75%	3,75%
Eénpersoonshuishouden	€ 180,50	€ 186	€ 193	€ 200
Meerpersoonshuishouden	€ 233	€ 240	€ 249	€ 258
Grootverbruikers	€ 233 + € 0,46/m ³	€ 240 + € 0,47/m ³	€ 249 + € 0,49/m ³	€ 258 + € 0,51/m ³

Colofon

Titel	Kostendekkingsplan GRP Tiel , 2023-2026
Projectcode	W23.011

Opdrachtgever	Gemeente Tiel
---------------	---------------

Opgesteld door	Waterfeit Adviseurs
----------------	---------------------

W: www.waterfeit.nl

E: info@waterfeit.nl

Auteur(s)	ing. H.P.J. Scheepers	Datum
		20 december 2023

Controleur	ir. L.C. Stigter	20 december 2023
------------	------------------	------------------

Definitief

Bijlage 1. Overige uitgangspunten

Planningshorizon

Bij de berekening van het tarief voor de rioolheffing gaan we uit van een planningshorizon van 60 jaar. Binnen deze periode zijn alle objecten minimaal één keer vervangen in theorie.

Tarieven rioolheffing

De gemeente hanteert een gebruikerstarief op basis van het op de riolering geloosde water. Het tarief voor de rioolheffing in 2023 is:

- Woning 1 persoon (<500 m³/jr) € 180,50
- Woning meerpersoons en overige percelen (<500 m³/jr) € 233,00
- Grootverbruik: lozing meer dan 500 m³ € 233,00 + € 0,46/(m³-500 m³)

Aantal aanslagen

Het aantal aanslagen per tariefklasse bedraagt in 2023:

- Woning 1 persoon 6212 stuks
- Woning meerpersoons en overige percelen 12.684 stuks
- Grootverbruikers 1.352 stuks, € 502.000 totaal

Groei aantal aansluitingen

In de berekening houden we aan de inkomstenkant rekening met 75% van de verwachte groei van het aantal woningen zover als bekend tot en met 2031. Er wordt geen rekening gehouden met extra kosten ten gevolge van de groei, omdat de aanleg van voorzieningen voor groei van de gemeente vooral uit de grondexploitatie betaald wordt. De verwachte netto toevoeging van het aantal woningen bedraagt per jaar.

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Groei woningen	74	159	332	174	191	407	338	350	450	2.475

Tariefegalisatievoorziening

In overeenstemming met de BBV wordt gebruik gemaakt van een tariefegalisatievoorziening, om ongewenste schommelingen in het rioolrecht te voorkomen (art. 43, lid 1b). De voorziening wordt gevormd voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt. Dit leidt tot een gelijkmatige verdeling van de lasten voor de burger, over een aantal begrotingsjaren.

Artikel 45 van het BBV (toelichting) bepaalt dat rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn toegestaan, mits deze zijn gewaardeerd tegen contante waarde. In Tiel rekenen we geen rente toe aan de tariefegalisatievoorziening.

Inflatie

In het GRP2019-2022 is in de kostendekkingsberekening geen rekening gehouden met inflatie. De inflatie is momenteel vrij onvoorspelbaar. In de kostendekkingsberekening hanteren we ook geen inflatiecorrectie, we gaan uit van een inflatie van 0%. In de praktijk wordt jaarlijks een indexatie toegepast op het geprognosticeerde tarief van de rioolheffing. Dit hoeft niet gelijk te zijn aan de werkelijke inflatie, omdat niet alle kosten met de inflatie stijgen. De kapitaallasten over reeds uitgevoerde investeringen stijgen bijvoorbeeld niet ten gevolge van inflatie. Actualisatie van de kosten bij actualisatie van het kostendekkingsplan in 2027 is tijdig genoeg om bij te sturen.

Alle in het kostendekkingsplan te benoemen bedragen zijn op prijspeil 1 januari 2023, inclusief van toepassing zijnde bijkomende kosten uitvoering, winst en risico, voorbereiding, honorarium en toezicht en exclusief BTW.

Rente

Voor de rente over de boekwaarde wordt een rentepercentage gehanteerd. Over de stand van de voorziening wordt geen rente toegerekend.

Afschrijvingsmethode en criteria

Voor afschrijving wordt de lineaire methode toegepast. Afschrijven en toerekenen van rente start vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt / verworven wordt.

De technische levensduur en economische afschrijvingstermijnen mogen afwijken. Volgens de richtlijnen uit de BBV, moeten de afschrijving en de afschrijvingstermijn zo goed mogelijk aansluiten op de feitelijke waardedaling van de vrijvervalriolering. Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat, indien de economische levensduur korter is dan de technische levensduur, afgeschreven moet worden op basis van de economische levensduur. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Afschrijvingstermijnen

Object	Economisch [jaren]
Vrijvervalriolen vervanging	60
Relinen	45
Rioolreparatie	30
Gemaal/put-renovatie	45
Gemalen-mechanisch/elektrisch	15
Maatregel-druk en persleiding	45
Maatregel-wadi	20
Maatregel-afkoppelen	45
Plannen en onderzoek	1
IBA's, drainage, doorlatende verharding	30

BTW

De geraamde BTW op zowel goederen als diensten en investeringen mogen in het riooltarief worden meegenomen. Het product riolering is BTW-compensabel, BTW kan volledig worden gecompenseerd. In het kostendekkingsplan worden alle bedragen exclusief BTW weergegeven. Het uiteindelijke tarief is wel inclusief alle compensabele BTW. Over de investeringen en de exploitatielasten rekenen we de BTW-component mee. De uitkering uit het BTW-compensatiefonds komt niet ten goede van de voorziening riolering. De mee te rekenen BTW berekenen we als volgt:

- 21% over het afschrijvings- plus rentedeel van de kapitaallasten van het betreffende jaar. De BTW wordt direct ten laste gebracht van de voorziening en dus niet gekapitaliseerd als onderdeel van de investering;
- 21% over de exploitatiekosten van dat jaar over de kosten die BTW-plichtig zijn, dat wil zeggen over alle exploitatiekosten exclusief de gemeentelijke uren (wel over AVRI-uren).